

Technische vragen van de SP-fractie over de capaciteit en het functioneren van de riolering in De Geestenberg, en over de reactie van het gemeentelijke riool op heftige regenval.

Eindhoven, 24 augustus 2021

Het wordt duidelijk dat er steeds vaker periodes optreden waarin in korte tijd extreem veel regen valt, welke door ons rioleringsstelsel opgevangen moet worden. Dit gaat niet altijd vlekkeloos.

De interesse van de SP heeft een concrete aanleiding, maar een algemenere strekking. In dit verband zijn wij ook benieuwd naar uw reactie op de eerder door het CDA gestelde raadvragen over klimaatverandering en onze riolering.

De SP ondersteunt de Werkgroep huurwoningen Geestenberg (huurwoningen van Woonbedrijf). Een van de klachten bij deze woningen is dat het rioolwater, bij heftige regenval, in de toiletten en wastafels van sommige woningen omhoog komt.

Een grondige analyse is nog niet gemaakt, maar de indruk onder de bewoners is dat dit zowel woninggebonden als gemeentegebonden oorzaken heeft.

De gemeentegebonden oorzaak, vermoeden de bewoners, is dat de hoofdriolering van de Geestenberg in de Geestenberg bij hevige regens te weinig capaciteit heeft, en mogelijk ook in slechte staat is. Het is een PVC-pijp van (orde van grootte) 20cm diameter, die ook nog eens gedeeltelijk opgevuld is met een interne coating. Dat bleek uit directe aanschouwing bij werkzaamheden.

De gemeente is, in het kader van het Gemeentelijke Rioleringsplan, bezig met het opwaarderen en verruimen van de gemeenteriolen. De nieuwe pijpen zijn eerder orde van grootte van een (1) meter.

Beantwoording vragen

- of de rioleringsklachten in de Geestenberg bij de gemeente bekend zijn

Als probleemsituaties worden gemeld via de Buitenbeter-app of melding openbare ruimte via de website, worden deze geregistreerd. Of de probleemsituaties van de werkgroep huurwoningen Geestenberg hierbij zijn, is niet bekend. Hiervoor zijn adresgegevens nodig om dit te verifiëren. In algemene zin zijn klachten in de wijk Geestenberg bekend. Problemen bij hevige regen komen voor in de laaggelegen straten van de wijk.

- wat momenteel de effectieve diameter is van de hoofdafvoerbuizen en of dit volgens u voldoende is ivm de verwachte toename van hevige regenval de komende jaren

Het gemeentelijk rioolstelsel heeft verschillende afmetingen. De hoofdafvoerbuizen van de wijk zijn $\varnothing 700\text{mm}$ tot $\varnothing 1000\text{mm}$. Ter bepaling van maatregelen tegen de wateroverlast zijn modelberekeningen gedaan. Maatregelen betreft niet perse het vergroten van gemengde riolen, maar vooral het afvangen van regenwater en dit te bergen en via andere routes af te voeren.

- hoe de technische staat van deze riolering is

Het riool in die wijk is in 1974 aangelegd en in 2016 voor het laatst in detail geïnspecteerd. Er zijn geen grote gebreken aan het hoofdriool geconstateerd.

Het is wel bekend dat er vaker verstoppingen zijn bij aansluitleidingen en dat in de wijk vaker problemen zijn met ontluchting. Dit laatste is een bouwkundig probleem. Deze problematieken zijn aandachtspunten die bij rioolvernieuwing zullen worden meegenomen.

- wat er in ons Gemeentelijk Rioleringsplan gepland staat voor de riolering in de Geestenberg, en op welke termijn.

Dit watervraagstuk is een zeer complexe uitdaging en staat al langere tijd op de radar. In het vigerende en in het vorige GRP is Geestenberg benoemd.

In het GRP 2019-2022 is de wijk Geestenberg specifiek benoemd in hoofdstuk 6.4 'Aanpassing aan het veranderende klimaat' (pagina 59/60), waarbij co-design met Woonbedrijf en Waterschap van voorgaande jaren is benoemd en dat deze beweging wordt geïntensiveerd.

Ook is Geestenberg benoemd in Bijlage 8 'beschrijving van locaties water op straat buien 8 en 9': "Nr 12, Geestenberg. Wordt nader uitgewerkt en uitgevoerd in de planperiode. Door de beperkte afvoercapaciteit en laagtes in het maaiveld zijn delen van Geestenberg gevoelig voor water op straat. Afkoppelen, het creëren van waterberging, een grotere afvoercapaciteit, verlagen van de drempels en de afvoer over maaiveld richting het buitengebied zijn maatregelen waar aan gedacht kan worden om het gebied Geestenberg minder gevoelig voor wateroverlast te maken. "

Ten aanzien van planning is in bijlage 12 (investeringslijst) een doorloop tot 2022 weergegeven.

Nota bene: In de verkenning naar het bepalen van maatregelen is gebleken dat het ingeschatte budget en planning niet realistisch zijn. Hierbij spelen ook uitdagingen met het watersysteem van het waterschap. Daarom is gekozen om uitvoering gefaseerd te laten plaatsvinden, beginnend in het zuidelijkste (en laagste) deel van de wijk. Door deze fasering worden de grootste slagen het snelst gemaakt. De straten Heerbaan en Moggendries zullen de 1^e fase zijn, waarbij planvoorbereiding in 2022 plaatsvindt. Deze maatregelen zullen ook een positief effect hebben op andere straten.

- of er, in de eventuele aanloop naar die plannen, technische ad hoc-maatregelen mogelijk zijn.

In 2020 en 2021 zijn enkele noodmaatregelen uitgevoerd. O.a. een aanpassing aan hoogteverloop van berm en fietspad bij de Heerbaan, waardoor water dat accumuleert op de Heerbaan beter kan afstromen naar de spoorloot. Hierdoor zal minder water op straat komen bij de straten Moggendries, Haagdries en Schans. Ook zijn straatkolken en afvoerleidingen vernieuwd en zijn ontluchtingsputdeksels geplaatst.

Naast noodmaatregelen zijn er ook maatregelen die bewoners kunnen treffen bij hun woning. Met bewoners wordt gesproken om werkgroepen te starten om ervaringen te delen en elkaar te helpen. Gemeente heeft hier een meedenkende rol. Mochten hier maatregelen uit komen die de gemeente op openbaar terrein kan uitvoeren, dan wordt bepaald of dit in combinatie met een herinrichting wordt gedaan of al eerder.